

Osatyökykyisille
tie työelämään

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Kaikkien työpanosta tarvitaan

OTE

OSATYÖKYKYISTEN TYÖLLISTYMISSÄ TUKEMINEN - VALTAKUNNALLINEN MALLI

HAASTEISTA RATKAISUIHIN

NYKYTILANTEEN HAASTEITA

- Työtoiminnoista ei siirrytä riittävästi eteenpäin kohti työelämää
- Osatyökykyisten palvelutarpeita ei tunnisteta eikä palveluohjaus toteudu
- Palvelut ovat hajallaan eivätkä ne muodosta kokonaisuutta
- Tieto ei kulje eri osatyökykyisiä tukevien tahojen välillä
- Työelämän ulkopuolelle jääneiden osatyökykyisten osallisuutta ei tueta riittävästi

RATKAISUJA HAASTEISIIN

- Kehitetään keinoja, joilla työtoiminnasta siirtyminen työllistymistä tukeviin palveluihin, opiskelemaan tai töihin lisääntyy
- Käytetään menetelmiä, joilla asiakkaiden palvelutarve tunnistetaan nykyistä paremmin
- Luodaan asiakaslähtöiset, tarpeen mukaiset palvelupolut ja –kokonaisuudet sekä niitä tukevat yhteistyöverkostot
- Käytetään osatyökykyisten osallisuutta tukevia uusia toimintamalleja

TOIMINTAMALLI KOKOAA RATKAISUT

Näitä ratkaisuja avataan tarkemmin Osatyökykyisten työllistämisen toimintamallissa.

Toimintamalli näkyy kokonaisuutena seuraavalla sivulla, jonka jälkeen se avataan kohta kohdalta. Toimintamalliin sisältyy muistilista, joka on tarkoitettu maakuntien valmistelijoille strategiatyön tueksi.

OSATYÖKYKYISTEN TYÖLLISTYMISEN TUEN MUISTILISTA

1. Osatyökykyisten tukemiseen on alueella yhteinen tahtotila
2. Monialaiselle yhteistyöverkostolle on rakenne ja toimintatapa
3. Palvelutarpeen tunnistamisen ja arvioinnin tavoista on sovittu
4. Osatyökykyisten tarvitsemista palveluketjuista ja – kokonaisuuksista on huolehdittu
5. Alueella on tarjolla näyttöön perustuvaa työhönvalmennusta
6. Alueella on yhdessä sovitut toimintatavat työnantajien kanssa tehtävään yhteistyöhön
7. Työelämän ulkopuolella olevien osallisuutta tuetaan

Muistilista on tarkoitettu henkilöille, jotka vastaavat maakunnissa ja Uudellamaalla osatyökykyisten palvelujen järjestämisestä, suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Keinot koskevat heikossa työmarkkina-asemassa olevia osatyökykyisiä henkilöitä.

Muistilistan opit on saatu OTE-kärkihankkeen alueellisista kokeiluista.

1 OSATYÖKYKYISTEN TUKEMISEEN ON ALUEELLA YHTEINEN TAHTOTILA

MAAKUNTASTRATEGIA

Maakunnan maakuntastrategia on maakuntavaltuuston ohjausväline maakunnan johtamisessa. Maakuntavaltuusto päättää maakuntastrategiassa maakunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kun väestö ikääntyy ja osaavasta työvoimasta on pulaa, on tärkeää varmistaa, että kaikkien, myös osatyökykyisten henkilöiden, työpanos otetaan maakunnassa käyttöön. Tähän tarvitaan maakunnassa strategista johtamista.

PALVELUSTRATEGIA

Palvelustrategiassa maakunta päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet.

On tärkeää, että maakunta huomioi osatyökykyiset henkilöt ja heidän tarvitsemansa palveluketjut ja –kokonaisuudet palvelustrategiassaan.

Panostaminen osatyökykyisten palveluihin vahvistaa työllisyyttä, osaavan työvoiman saatavuutta sekä väestön hyvinvointia.

PALVELULUPAUS

Palvelulupaus osoitetaan maakunnan asukkaille. Siinä kuvataan, kuinka maakunta toteuttaa palvelut asiakkaan tarpeet huomioiden.

Maakunta voi sisällyttää palvelulupaukseen myös muita kuin sosiaali- ja terveyspalveluja, esimerkiksi rekrytointi- ja osaamisen kehittämispalveluja.

KONSENSUSSOPIMUS

KONSENSUSSOPIMUS ON TYÖKALU,

jolla hankkeen tuloksia voidaan juurruttaa maakunnassa tai alueilla.

Konsensussopimuksessa keskeiset tahot määrittävät yhteisen tavoitteen, tehtävät ja aikataulun ja sitoutuvat sopimuksen kautta yhteistyöhön.

Sovittavat asiat lähtevät maakunnan omista lähtökohdista ja tarpeista.

SOPIMISVAIHEET

1. Kootaan konsensuksen rakentajat –ryhmä:

Kutsutaan keskeiset tahot yhteen ja käydään läpi prosessi

2. Työstetään sopimusta ja sen sisältöjä:

Sovitaan tarkemmin sopimuksen sisällöistä, eli juurrutettavista käytännöistä.

3. Allekirjoitustilaisuus:

Kun sisällöt ovat valmiit, allekirjoitetaan yhteinen sopimus

TUTUSTU SOPIMUKSIIN

OTE-kärkihankkeen aikana konsensussopimuksia solmittiin kuuden maakunnan alueella.

Tutustu konsensussopimusprosessiin, -sopimus pohjaan ja solmittujen sopimusten sisältöihin Innokylässä:

<https://www.innokyla.fi/web/malli6703029>

2 MONIALAISELLE YHTEISTYÖVERKOSTOLLE ON SOVITTU RAKENNE JA TOIMINTATAPA

MONIALAISTA YHTEISTYÖTÄ TARVITAAN

Yhteistyöverkostot luovat perustan monialaisen maakunnan yhtenäiselle toiminnalle..

Verkoston hyötyjä

- Palveluohjaus, palveluiden yhteensovittaminen ja koordinaatio tehostuvat.
- Yhteistyöverkosto lisää ammattilaisten osaamista
- Palvelujen saatavuus ja oikea-aikaisuus paranevat
- Palvelujen optimaalisempi käyttö tuo kustannushyötyjä

KATTAVA OSAAMINEN MUKAAN

- Kasvupalvelut
- Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Sosiaalitoimi (aikuissosiaalityö, vammaispalvelut)
- Kela
- Oppilaitokset
- Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu
- Ohjaamo
- Työnantajat
- Palveluntuottajat
- Järjestöt

TOIMINNALLE TAVOITE JA JOHDON TUKI

Osatyökykyisten palvelujen yhteen sovittaminen edellyttää eri tahojen välistä tiivistä yhteistyötä.

Yhteistyötä ja palvelujen yhteensovittamista edistävät verkostot, jotka koostuvat osatyökykyisten palveluista ja tukitoimista vastaavista tahoista.

Verkostoilla on oltava johdon tuki ja selkeä tavoite, jota varten ne ovat olemassa.

ESIMERKINÄ MONIALAISET YHTEISTYÖVERKOSTOT SATAKUNNASSA

VERKOSTOJEN KOKOAMINEN

Yhteistyöverkostot koottiin SATAOSAA-hankkeen järjestämien seminaarien, koulutusten, pilottien ja työpajojen pohjalta.

Verkostoissa kehitettiin yksittäisiä palveluja ja palveluketjuja moniammatillisena ja monialaisena yhteistyönä.

Maakunnallisesti yhtenäiset ja tasalaatuiset palvelut saavutetaan hyödyntämällä verkostoja yli organisaatio- ja kuntarajojen.

YHTEISTYÖVERKOSTOJA TARVITAAN

Oppilaitosverkostot auttavat tunnistamaan opiskelijan tuen tarpeen aikaisemmassa vaiheessa ja tukemaan tiiviimmin työelämän nivelvaiheen siirtymää.

Järjestöyhteistyön verkostot vastaavat paremmin asiakkaan palvelutarpeisiin.

Työkykytiimit sekä muut työkyvyn tuen verkostot ehkäisevät työttömyyden tuomia terveysriskejä. Sosiaaliselle kuntoutukselle on löydetty maakunnallisesti yhteinen sisältö.

Työhönvalmennuksen verkostot palvelevat asiakkaita näyttöön perustuvan työhönvalmennuksen mukaisilla toimintatavoilla tasalaatuisesti.

Tutustu malleihin:

Monialaisiin (maakunnallisiin) yhteistyöverkostoihin perustuva osatyökykyisten palvelumalli
<https://www.innokyla.fi/documents/7678161/f67b0491-7dd4-4d56-afaf-e874cb1b9f13>

Sataosaa työikäisen monialainen palvelu Satakunnassa
<https://www.innokyla.fi/web/malli7678160>

3 PALVELUTARPEEN TUNNISTAMISEN JA ARVIOINNIN TAVOISTA ON SOVITTU

TUNNISTA

Palvelutarpeen tunnistaminen on edellytys osatyökykyisen henkilön työllistymistä tukevien palvelujen järjestämiselle ja palvelupoluista ja -kokonaisuuksista sopimiselle.

Osatyökykyisen henkilön työllistymisen tuen palvelutarve on tunnistettava erityisesti

- kasvupalveluissa
- aikuissosiaalityössä
- terveydenhuollossa (myös opiskeluterveydenhuollossa)
- vammaispalveluissa

- oppilaitoksissa
- työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa
- nuorten Ohjaamoissa

ARVIOI TUEN TARVE

Palvelutarvetta arvioitaessa tulee huomio kiinnittää erityisesti

- henkilön omiin tavoitteisiin, ammattitaitoon ja osaamiseen
- käytössä olevaan työkykyyn
- hoidon ja kuntoutuksen tarpeeseen
- mahdolliseen erityisen tuen tarpeeseen

VARMISTA MONIALAISUUS

Henkilöllä on monialaisen tuen tarve, jos hän tarvitsee useita palveluja samanaikaisesti. Tällöin palvelutarpeen arviointi on tehtävä monialaisesti. Maakunnassa on sovittava tavat ja rakenteet, joilla monialainen palvelutarpeen arviointi tehdään.

Monialainen palvelutarpeen arvioinnin käytännöistä on sovittava

- perus- ja erityistason palveluissa
- TYP- ja Ohjaamo -palveluissa

TYÖLLISTYMISEN TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

CHECK-LIST

Yhdessä hyvä OTE –hanke on kehittänyt listauksen työllistymisen tukitoimien tarpeen tunnistamiseksi ammattilaisille.

Listauksessa on tilanteita, jolloin työllistymisen tuen tarvetta tulisi erityisesti arvioida.

Lisäksi on esitetty tilanteita, jolloin **asiakas tulee ohjata työ- ja toimintakyvyn arviointiin** terveydenhuoltoon tai arviointi voidaan tehdä työpajalla.

ONKO ASIAKKAALLA:

- peruskoulu suoritettu mukautetusti
- poikkeava koulutushistoria
- kognitiiviset haasteet
- oppimisvaikeudet
- autismin kirjon diagnoosi
- terveydelliset ongelmat
- mielenterveyden haasteet
- toistuvat kuntoutusjaksot
- sosiaalisen toimintakyvyn ongelmat

- puutteellinen kielitaito
- poikkeava työhistoria
- pitkittynyt työttömyys
- vähäinen työkokemus
- taloudelliset vaikeudet
- asumisen haasteet

Tutustu listaukseen Innokylässä:

<https://www.innokyla.fi/documents/7572751/8354001e-4bbd-435a-b627-9f4d48adba52>

ESIMERKKI TYÖKYVYN MONIALAISESTA TUNNISTAMISESTA

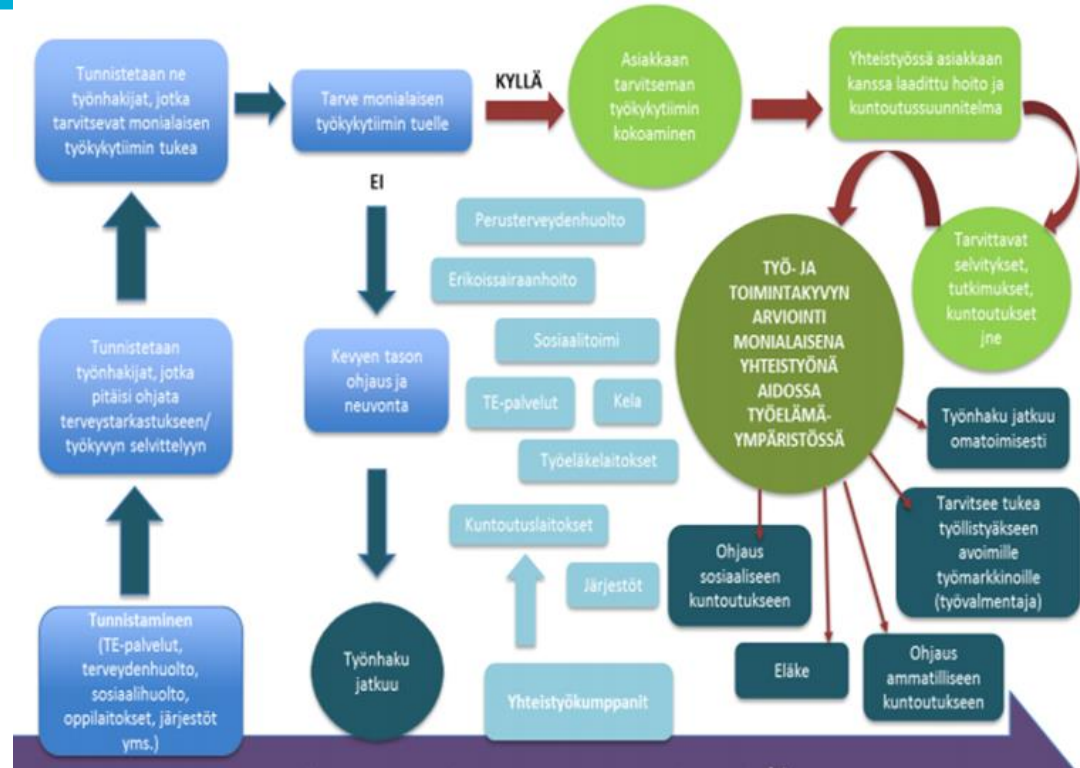
TYÖKYKYTIIMI

Työkykytiimi on Satakunnassa kehitetty monialainen tiimi asiakkaan työ- ja toimintakyvyn arviointiin.

Asiakkaan tarvitessa monialaista tukea, kokoaa Työkykytiimi asiakkaan tarpeita vastaavan verkoston. Koordinaatio verkoston palveluista ja asiakkaan polusta on Työkykytiimillä.

Tutustu toimintamalliin:

<https://www.innokyla.fi/documents/7678161/30a089e4-3b20-4faa-9f02-4d6aa9e3b30c>

TYÖ- JA TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI

Osatyökykyisellä henkilöllä on käytössä osa työkyvystään. Jos **työkyky on epäselvä, on se arvioitava**. Arviointi antaa vastauksia henkilön työllistymisen mahdollisuuksiin.

1. Arvion pohjana ovat asiakkaan omat näkemykset itsestään ja työkyvystään
2. Tarkemman työ- ja toimintakyvyn arvioinnin tekee aina ammattilainen, tarvittaessa monialaisesti.
3. Työkykyä arvioidaan aina suhteessa tehtävään työhön.

Työttömän henkilön työ- ja toimintakykyä tulisi arvioida **mahdollisimman aidossa työympäristössä**, esimerkiksi työkokeilussa tai työtoiminnassa.

On tärkeää huomata, että myös työkyvyttömyysetuudella olevalla henkilöllä on yleensä osa työkyvystään käytössään.

Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin menetelmiä ja mittareita on koottu TOIMIA-tietokantaan.
<http://www.thl.fi/toimia/tietokanta/>

TYÖTTÖMIEN HENKILÖIDEN TERVEYDEN SEURANTA

Kuntien kuuluu seurata ja arvioida, että työttömänä olevien henkilöiden oikeus terveystarkastuksiin toteutuu.

Lisätietoja:

<https://stm.fi/tyottomien-terveyspalvelut>

4 PALVELUKETJUISTA JA – KOKONAISUUKSISTA ON HUOLEHDITTU

SOVITA YHTEEN

Monet osatyökykyiset henkilöt tarvitsevat yhteen sovitettuja palveluita.

Maakunnan on huolehdittava siitä, että kasvupalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut ja muut osatyökykyisen henkilön tarvitsemat palvelut sovitetaan yhteen.

Muut palvelut voivat olla esimerkiksi kunnan, Kelan, työeläkelaitosten, oppilaitosten tai järjestöjen palveluita.

TUNNISTA, MÄÄRITTELE, VARMISTA

Maakunnan tulee

- tunnistaa yhteen sovitettuja palveluita tarvitsevat osatyökykyiset henkilöt
- määrittellä heidän tarvitsemansa palveluketjut ja -kokonaisuudet
- varmistaa, että he saavat palvelut tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena

Maakunnan on myös varmistettava, että palveluntuottajat noudattavat maakunnan määrittelemiä palvelukokonaisuuksia ja -ketjuja.

KOORDINOI

Osatyökykyisen henkilön tarvitsemien eri palveluiden yhteen sovittaminen edellyttää koordinaatiota. Tätä koordinaatiota voi toteuttaa esim.

- työkykykoordinaattori
- sosiaalityöntekijä tai -ohjaaja
- palveluohjaaja
- kuntoutusohjaaja
- työhönvalmentaja

Tärkeää on sopia koordinaatiovastuusta palvelupolkujen ja –kokonaisuuksien eri vaiheissa.

ERILAISIA ASIAKASSUUNNITELMIA

ASIAKASSUUNNITELMA (SOTE)

Sote-uudistuksen yhteydessä on suunniteltu otettavaksi käyttöön yksi yhteinen asiakassuunnitelma, johon koottaisiin kaikki asiakkaan tarvitsemat palvelut.

TYÖLLISTYMISSUUNNITELMA (KASVUPALVELUT)

Tällä hetkellä asiakas tekee itse sähköisesti TE-palveluiden URA-tietojärjestelmään. (Ovatko URA-järjestelmän työllistymissuunnitelmat jatkossa käytettävissä ulkopuolisille palvelutarjoajille).

AKTIVOINTISUUNNITELMA

Aktivointisuunnitelman laativat TE-toimisto ja kunta. Se laaditaan pitkään työttömänä olleelle.

MONIALAINEN TYÖLLISTYMISSUUNNITELMA (TYP)

Monialaisessa yhteispalvelussa selvitetään, mitä palveluja asiakas tarvitsee työllistymisen edistämiseksi. Suunnitelma voi sisältää työvoimapalveluja, sosiaali- ja terveyspalveluja sekä kuntoutusta.

ASIAKASSUUNNITELMIEN KÄYTÄNNÖT VAIHTELEVAT ALOITTAIN JA ALUEITTAIN

Yleinen ongelma asiakassuunnitelmissa on tiedonkulku: tieto asiakkaan tilanteesta ja tarpeista ei liiku toimijoiden välillä.

Asiakkaan kannalta hyvä suunnitelma on

- tehty asiakkaan ja ammattilaisten yhteistyönä
- sisältää tavoitteet, mittarit ja seurannan
- suunnitelmasta vastaavan tahon

MAAKUNNALLINEN VALMENNUSPALVELUJEN KOKONAISUUS

SOTE- JA KASVUPALVELUIDEN VALMENNUKSET YHTEEN

Yhdessä hyvä OTE -hanke kokosi maakunnassa tarjottavat sosiaali- ja kasvupalvelujen työllistymistä ja osallisuutta tukevat valmennukset yhteen kokonaisuudeksi.

Palveluja ei ole koottu palveluista vastaavan järjestäjän tai tuottajan mukaan, vaan ne on kuvattu palvelun tavoitteen mukaan.

Valmennuspalvelujen kokoaminen helpottaa ammattilaista palveluohjauksessa ja tukee asiakasta valitsemaan omaa tavoitettaan edistävää valmennusta.

PALVELUT KUVATTU TAVOITTEEN MUKAAN

Koontiin on kuvattu erilaiset valmennukset niiden tavoitteiden mukaan. Tarjolla on yksilö-, etä- ja ryhmävalmennuksia.

Valmennuksen tavoitteena voi olla esimerkiksi kehittää yksilöllisiä työelämä- ja työnhakutaitoja tai yhteisöllisiä ja vuorovaikutustaitoja.

TUTUSTU MATERIAALEIHIN

Maakunnallinen valmennuspalvelujen kokonaisuus

<https://www.innokyla.fi/documents/7572751/45f6289f-e2ce-46cd-91d3-9bc8fc53cd8c>

Yhdessä hyvä OTE - Maakunnallinen työtoiminnasta töihin toimintamalli Kymenlaakso ja Etelä-Karjala -toimintamalli

<https://www.innokyla.fi/web/malli7572750>

5 MAAKUNNASSA ON TARJOLLA NÄYTTÖÖN PERUSTUVAA TYÖHÖNVALMENNUSTA

Maakunnan on tärkeää käyttää näyttöön perustuvia menetelmiä osatyökykyisten työllistymisen tukemisessa.

Työhönvalmennus on yksi näyttöön perustuva menetelmä, jolla on saatu hyviä tuloksia osatyökykyisten työllistämässä.

Työhönvalmennus voi olla kevyempää tai intensiivisempää, riippuen osatyökykyisen henkilön yksilöllisestä tarpeesta.

Näyttöön perustuvaan työhönvalmennukseen kuuluu

- tuettuun työllistymiseen keskittyneet työvalmentajat
- työllistymistavoitteen asettaminen avoimille työmarkkinoille
- nopea työnetsintä
- palveluintegraatio (esim. hoidon ja kuntoutuksen kanssa)

Työhönvalmennusta voivat lakisääteisesti maakunnassa järjestää

- Kela
- Työeläkelaitokset
- harkinnanvaraisesti kasvupalvelut
- sosiaali- ja terveydenhuolto

On tärkeää, että

- eri tahojen toteuttamaa työhönvalmennusta koordinoidaan maakunnassa
- työhönvalmentajien osaaminen ja ammattitaito on varmistettu

TYÖHÖNVALMENNUSTA TARPEEN MUKAAN

KEVYTTÄ TUKEA TAI INTENSIIVISTÄ TYÖHÖNVALMENNUSTA

Keski-Pohjanmaan OTE-kokeilun työhönvalmennus jakaantui kahteen: Kevyt tuki niille, jotka tarvitsevat lähinnä apua työpaikan etsimisessä tai työnantajien kontaktoinnissa.

Intensiivisen työhönvalmennuksen malli on tarkoitettu heikossa työmarkkina-asemassa oleville, osatyökykyisille tai nuorille, joilla on tuen tarvetta valmistumisen jälkeen.

<https://www.innokyla.fi/web/malli7720339>

VERTAISVALMENTAJAT TYÖHÖNVALMENNUKSESSA

Vertaisvalmentaja on työhönvalmentajan työpari, joka auttaa asiakasta työharjoittelun tai työssäolon aikana.

Vertaisvalmentaja tukee valmennettavaa esimerkiksi asiakirjojen täyttämässä ja toimittamisessa, virastoissa tai muualla asioinneissa, työmatkojen opettelussa, työtehtävien opettelussa, työyhteisöön liittymisessä ja verkostotapaamisissa.

Vertaisvalmentaja saa työstään palkkion.

<https://www.innokyla.fi/web/malli7776249>

MODULAARINEN TYÖHÖNVALMENNUS

Moduulirakenteessa valmennus voidaan toteuttaa omina osioinaan.

Jokaisen moduulin jälkeen toteutetaan asiakkaan, palveluntuottajan ja tilaajan toimesta arvio, jossa käydään läpi toteutetun moduulin tulokset, määritellään seuraava toteutettava moduuli tai sovitaan asiakkaan siirtymisestä pois palvelusta.

<https://www.innokyla.fi/documents/7572751/7fd52643-8fec-4b2e-9f4d-6cabc55a080d>

6 MAAKUNNASSA ON SOVITUT TOIMINTA-TAVAT TYÖNANTAJAYHTEISTYÖHÖN

MAAKUNTA KOORDINOI JA VASTAA AMMATTILAISTEN OSAAMISEN KEHITTÄMISESTÄ

Maakunnan kannattaa pohtia yhdessä työnantajien kanssa keinoja osatyökykyisten henkilöiden työllistämiseksi.

Osatyökykyisten työllistämisen edistäminen vaatii ammattilaisilta osaamista. Osatyökykyisen työllistymisen esteiden tunnistaminen ja ennaltaehkäisy ovat keskeisiä asioita. Ammattilaiset (mm. työkykykoodinaattori) tunnistavat palvelutarpeen ja tarjoavat oikeita palveluita sekä seuraavat tavoitteiden toteutumista.

KASVUPALVELUT TUKEE TYÖNANTAJIA

Työnantajille on tarjolla tietoa ja käytännön tukea esimerkiksi seuraavissa asioissa:

- työkokeilusta
- palkkatuesta
- työolosuhteiden järjestelyistä, henkilökohtaisen työhönvalmentajan roolista ja muusta tuesta työnantajalle
- työntekijän osaamiset
- julkisten hankintojen avulla työllistämisestä

TYÖNANTAJA ON MYÖS TYÖKYKYJOHTAJA

Arvioimalla omat rekrytointikriteerinsä työnantajat voivat luoda mahdollisuuksia.

Kun sopiva tekijä on löytynyt, suurin osa työnantajista pystyy järjestämään ja muotoilemaan työt niin, ettei osatyökykyisyydestä ole haittaa.

Esimies on osatyökykyiselle tärkeä mahdollistaja ja tuki työpaikalla.

TYÖKYKYKOORDINAATTORI

TYÖKYKYKOORDINAATTORIN MONET ROOLIT

Työkykykoordinaattorin tärkein rooli on osatyökykyisten henkilöiden työllistymisen ja työssä jatkamisen apu ja tuki.

Työkykykoordinaattori toimii esimerkiksi työelämään pääsyn, työssä jatkamisen, opiskelupaikan löytämisen ja opinnoissa jatkamisen sekä työnantajan apuna ja tukena.

Työkykykoordinaattori on sosiaalialan, terveydenhuollon, kasvupalvelujen, kuntoutuksen, oppilaitoksen, järjestön, kuntien työllistymispalvelun tai työpaikan ammattihenkilö.

TYÖKYKYKOORDINAATTORI OSAA RÄÄTÄLÖIDÄ

Työkykykoordinaattori tuntee käytettävissä olevat palvelut, etuudet ja keinot. Asiakas kertoo itse tavoitteistaan, jotka tarkentuvat yhteisissä keskusteluissa.

Työkykykoordinaattori räätälöi yhdessä asiakkaansa kanssa, hänen tarpeitaan ja tavoitteitaan vastaavat palvelut, koordinoi, ottaa vastuun, toimii case managerina ja huolehtii, että ratkaisut löytyvät. Tämä perustuu työkykykoordinaattorin ja asiakkaan keskinäiseen luottamukseen.

TYÖKYKYKOORDINAATTORI TUKEE MYÖS TYÖNANTAJAA

Työkykykoordinaattorin merkitys työnantajapuolelle on niin ikään tärkeä. Hän tuntee työolosuhteitten järjestelymahdollisuuksia.

Hän voi toimia työnantajan tukena työtehtävien räätälöinnissä silloin, kun työntekijän työkyky on alentunut. Työnantajat ovat tarjonneet työkykykoordinaattorille myös uutta roolia, joka on rekrytointiprosessiin osallistuminen.

TYÖLLISTÄMINEN JULKISILLA HANKINNOILLA

TYÖLLISTÄMINEN JULKISILLA HANKINNOILLA

Hankinnoilla työllistäminen tarkoittaa, että kunnat velvoittavat yrityksiä työllistämään heikossa työmarkkina-asemassa olevia osana hankintasopimusta.

Heikossa työmarkkina-asemassa olevat voivat olla esimerkiksi

- osatyökykyisiä
- nuoria
- maahanmuuttajia
- pitkään työttöminä olleita tai
- vammaisia henkilöitä.

Hankinnoilla työllistäminen on kuntataloudellisesti tehokasta. Se on myös työnhakijalle kannattavaa, sillä työllistyminen yksityiselle sektorille on varmempi tapa saada pysyvä työpaikka. Yritykset taas löytävät itselleen osaavaa työvoimaa.

Palkkasuhteisen työn lisäksi hankinnoilla voi luoda myös oppisopimus- ja työkokeilupaiikkoja.

Lue lisää hankinnoilla työllistamisestä:

www.thl.fi/hankityota

HERÄTTELEVÄT KAMPANJAT JA TAPAHTUMAT

Erilaisilla kampanjoilla voidaan lisätä tietoisuutta osatyökykyisten rekrytoinnista ja työllistymisestä sekä laajentaa työelämään liittyvää julkista keskustelua.

7 TYÖELÄMÄN ULKOPUOLELLA OLEVIEN OSALLISUUTTA TUETAAN

TAKAA OSALLISUUS

Aina työllistyminen ei onnistu. Maakunnan on tärkeää varmistaa, että työelämän ulkopuolella olevien henkilöiden osallisuutta tuetaan.

Osallisuutta tukevilla toimilla vahvistetaan toimintakykyä ja ehkäistään syrjäytymistä.

Osallisuutta tukevassa toiminnassa on tärkeää varmistaa matala kynnyks ja polut kohti työelämää toimintakyvyn parantuaessa.

VARMISTA RIITTÄVÄT RESURSSIT

Maakunnan on huolehdittava osallisuutta tukevista toimista ja koordinoitava niitä.

Sosiaalihuollon tehtävänä on vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta. Maakunnan on varmistettava, että sosiaalihuollolla on riittävät resurssit tähän työhön.

Järjestöillä on merkittävä tehtävä osallisuuden tukemisessa. Maakunnan on tärkeää huomioida myös järjestöjen toimintaedellytykset.

ESIMERKKEJÄ OSALLISUUTTA TUKEVASTA TOIMINNASTA

Osallisuutta voidaan tukea esim.

- sosiaalipalveluilla kuten sosiaalityöllä- ja ohjauksella, sosiaalisella kuntoutuksella, työtoiminnalla ja päivätoiminnalla
- matalan kynnyksen kohtaamispaikoilla ja toiminnalla
- vapaaehtoistoiminnalla, vertaistuella ja kokemusasiantuntijuudella

Osallisuutta tukevat toimet on aina räätälöitävä henkilön yksilöllisen tarpeen mukaan.

ESIMERKKEJÄ OSALLISUUTTA TUKEVASTA TOIMINNASTA

JALKAUTUVAT VERTAISTUELLISET RYHMÄT

Asiakkaan toiveiden ja tarpeiden mukaisesti toiminnan sisällöksi voidaan suunnitella fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista toimintakykyä edistävää ja osallisuutta tukevaa toimintaa.

Toimintaryhmissä tärkeää on osallisuus, yhdessä tekeminen ja yhdenvertaisuuden tunne. Palvelukokonaisuutta rakennetaan niin, että asiakkaan itsemääräämisoikeus toteutuu ja häntä tuetaan tekemään päätöksiä.

<https://www.innokyla.fi/documents/7667321/84145c03-d1a9-4171-b7d2-becdbc4aa132>

TÄMÄN PÄIVÄN MEDIATAIDOT HALTUUN

Päijät-Hämeessä valmennettiin kehitysvammaisia ihmisiä viestimään nykyaikaisilla tavoilla.

Toiminta aloitettiin tutustumalla somekanaviin ja opettelemalla videoiden tekoa. Mediatoiminta tuo osallistujien äänen paremmin kuuluviin yhteiskunnassa.

Tutustu toimintamalliin Innokylässä:

<https://www.innokyla.fi/documents/7785894/36cbf458-7bc0-4d74-b2cd-03570337495a>

SOSIAALINEN KUNTOUTUS

on sosiaalityön ja sosiaalihojauksen keinoin annettavaa tehostettua tukea, jonka tavoitteena on vahvistaa ihmisten sosiaalista toimintakykyä ja osallisuutta.

Siitä hyötyvät esimerkiksi pitkäaikaistyöttömät, päihdeongelmaiset, rikoksen tekijät tai nuoret, jotka ovat jääneet työelämän ja yhteiskuntasidosten ulkopuolelle.

Suositus työikäisten sosiaalisen kuntoutuksen järjestämisen laatuksikriteereiksi: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-249-9>

OSATYÖKYKYISILLE TIE TYÖELÄMÄÄN -KÄRKIHANKE

KÄRKIHANKE

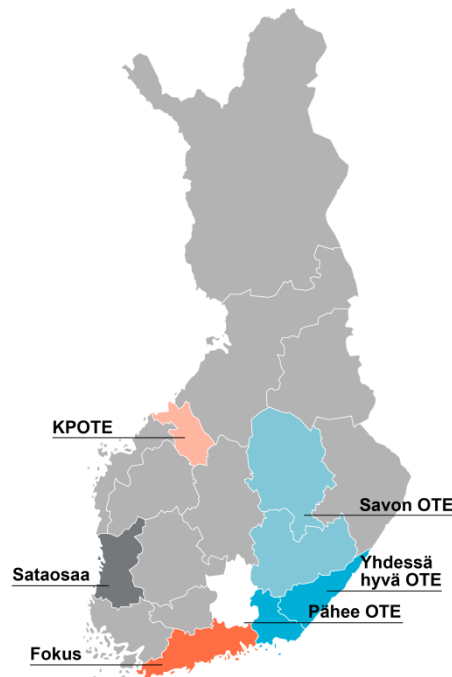
Osatyökykyisille tie työelämään (OTE) -kärkihanke on sosiaali- ja terveysministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön yhteinen hanke vuosina 2016-2018.

Projektin tavoitteena oli, että osatyökykyiset etenevät työllistymispolullaan: pääsevät työhön, koulutukseen, kuntoutukseen tai saavat työllistymistä edistäviä palveluita tarpeensa mukaan.

Lue lisää:

<https://stm.fi/hankkeet/osatyokykyisyys>

KUUSI ALUEELLISTA KOKEILUA

YHTEYSTIEDOT

STM

Eveliina Pöyhönen

eveliina.poyhonen@stm.fi

THL

Sari Ullgren-Lajunen

sari.ullgren-lajunen@thl.fi

ALUEELLISET KOKEILUT

<https://stm.fi/osatyokykyisyys/rahoitettavat-kokeiluhankkeet>